

Poronhoitajan sijaisapu

Vakuuttavaa hyvinvointia • Mela

Sijaisapukokeilu kolmeksi vuodeksi

Poronhoitaja voi saada sijaisapukorvausta, kun hän sairauden tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden johdosta järjestää itselleen sijaisapua poronhoitotöihin. Sijaisavusta koituneet kustannukset korvataan hänelle jälkikäteen maksettavalla sijaisapukorvauksella.

Poronhoitajien sijaisapukokeilu käynnistyi vuoden 2010 alusta ja on voimassa kolme vuotta päättyen vuoden 2012 lopussa.

Sijaisapukorvausta voivat saada poronhoitajat, joilla on pakollinen maatalousyrittäjän MYEL-vakuutus tai hakemus vireillä vakuutuksen saamiseksi. Poronhoitajalla pitää olla omistuksessaan vähintään 50 lukuporoa.

Sijaisena voi toimia toinen poronhoitaja tai muu yrittäjä, jolla on Y-tunnus ja voimassa oleva ennakkoperintärekisterin merkintä. Y-tunnuksen ja ennakkoperintärekisterin voimassaolon voi tarkistaa internetistä www.ytj.fi.

Sijaisena voi myös toimia poronhoitajaan työsuhteessa oleva henkilö. Tällöin poronhoitaja vastaa palkanmaksusta sosiaaliturvakuluineen. Lisätietoa www.palkka.fi.

Sen sijaan poronhoitajan perheenjäsen ei voi toimia sijaisena. Perheenjäsenenä*) pidetään avio- tai avopuolisoa sekä poronhoitajan tai hänen avio- tai avopuolisonsa alle 18-vuotiasta lasta, lapsenlasta tai ottolasta, joka elää vakinaisesti poronhoitajan taloudessa. Sijaisena eivät siis voi toimia poronhoitajan puoliso eivätkä alaikäiset lapset, mutta esimerkiksi täysi-ikäiset lapset voivat toimia vanhempiensa sijaisena.

Korvauksen saamisen edellytykset

Sijaisapukorvausta voidaan maksaa, jos sijaisavun tarve johtuu sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Jos sijaisapu kestää yhdenjaksoisesti yli seitsemän päivää, korvauksen saaminen ylittävien päivien osalta edellyttää lääkärintodistusta.

Sijaisapukorvausta ei voi saada täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työttömyyseläkettä saava poronhoitaja.

Korvausta ei saa myöskään, jos poronhoitajan perheenjäsenenellä olisi ollut mahdollisuus huolehtia sijaisaputöistä. Katso aikaisempi perheenjäsenen*) määrittely.

Sijaisapukorvausta on mahdollista saada MYELin mukaan vakuutettavasta poronhoitotyöstä, jonka poronhoitaja olisi ilman työkyvyttömyyttään tehnyt omaan, perheenjäsenen tai paliskunnan lukuun. Sijaisavulla teetetyn työn pitää olla sijaisapuhetkellä välttämätöntä eikä sitä voi siirtää myöhäisempään ajankohtaan.

Sijaisapukorvausta ei saa, jos poronhoitotyötä tehdään eri yrityksenä tai Paliskuntain yhdistyksen lukuun tai työ on jo otettu huomioon MYEL-vakuutuksessa viljelyn maatalousmaan työtuloa määriteltäessä. Korvausta ei saa myöskään työstä, jonka toteuttamiseen on myönnetty muuta julkista rahoitustukea.

Sijaisapua ei voi käyttää niiden tehtävien hoitamiseen, joita paliskunta teettää työ- tai toimeksiantosuhteessa tai luottamus- tai hallintotehtävän hoitamiseen. Ei myöskään porotuotteen jalostukseen, ellei kyse ole porotuotteen säilyvyyden kannalta välttämättömästä työstä.

Korvaus sijaisavusta

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain korvattavien sijaisaputuntien enimmäismäärän. Vuonna 2011 korvaus voi enimmillään olla 150 tuntia poronhoitajaa kohden. Sijaisavun järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista poronhoitaja saa korvausta enintään 17,30 euroa tunnilta. Tätä enimmäiskorvausta tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.

Hakemus sijaisapukorvauksesta lähetetään Melaan tai lähimmälle Mela-asiamiehelle. Hakemus pitää tehdä kahden kuukauden kuluessa sijaisapujakson päättymisestä. Viimeisenä kokeiluvuotena hakemus pitää tehdä kuitenkin viimeistään 31.12.2012.

Hakemukseen pitää liittää poroisännän lausunto sijaisapukorvauksen täyttymisen edellytyksistä. Lausunnon antaa sen paliskunnan poroisäntä, jonka osakas sijaisapua käyttänyt poronhoitaja on. Jos sijaisapukorvausta haetaan yli seitsemältä päivältä, hakemuksen mukaan tarvitaan myös lääkärintodistus.

Hakemuslomakkeet löytyvät Melan nettisivuilta www.mela.fi. Lomakkeita saa myös Mela-asiamieheltä, joka opastaa sijaisapukorvaukseen liittyvissä asioissa.

Sijaisapukorvaus maksetaan aina korvausta hakeneelle poronhoitajalle, ei sijaisaputyön tekijälle.

Kun työkyvyttömyys kohtaa, toimi näin

- Järjestä työllesi sijainen.
- Ilmoita välittömästi paliskunnan poroisännälle sijaisavun käytöstä.
- Suorita korvaus sijaiselle. Jos sijaisapu on tehty työsuhteessa, hoida myös sosiaaliturvamaksut.
- Lähetä sijaisapukorvaushakemus mahdollisine liitteineen Mela-asiamiehelle tai Melaan.

Tarkempaa tietoa saat paikalliselta asiamieheltä tai soittamalla Melaan, puh. 020 630 0500.

Monipuolista tietoa Mela-turvasta, asiamiesten yhteystiedot ja ohjeet vastaanottoajan varaamisesta löydät nettisivuiltamme **www.mela.fi**.

